

מסורת הש"ס

(א) [פסחים יח: וש"נ, ב] ולא למעוטי כהונה שאין פסול זה כו'. רש"ל, ג [וע"ש צרש"י שהאריך עוד בזה],

תורה אור השלם

1. וְהִבֶּשֶׁר אֲשֶׁר יֵגַע בְּכָל
טֶמֶא לֹא יֵאָכֵל בְּאֵשׁ יִשְׂרָאֵל
וְהִבֶּשֶׁר כָּל טָהוֹר יֵאָכֵל
בְּשָׂר: ויקרא ז יט

הגהות הב"ח

(ח) רש"י ד"ה אמר לך וכו'
מחיים דבעל אמי: (צ) ד"ה
ומאחר וכו' לר' יוחנן פריך
דקאמר: (ג) ד"ה שמונת
בחולין וכו' ועלה אוכל
בחולין וצמעשר:

תוספות שאנץ

תרומה נמי לא תביע וכן
שחר עשה בה ספק וכן
כוונה. שמעתי מהריב
דורנה
אסורה בתרומה וה"נ שמע
בכומות פ' ד' אחיך גבי יש
אחי שקידשו ב' נשים
ויבשתי נשיהו לחופה
החליפו נשותיהן זה לזה
וקאמר בבג' אם היו כהנות
נשואות לישאל נפלות
בתרומ' דבי נשא אסרות
שמע דורנה אסורה לאכול
בתרומה וכן שמע בב' החולין
זה חל מדרים הבא על חיבי
כריתות שבנה גמס וקאמר
בספוקי וכו' תימא איא למפרך
בה לאלמנה ש"נ (לחייב עצמה
מתחלת חי' אלא לזכאי [לסוף])
בביתא דלמחלת דכין דבפעל
עשה ונתן אשה דממנה דומיא
דממנה שבתליתא לתרומה
ה"נ ונתן אסורה בתרומה
וה"נ שמע בב' האשה רבי דאמר
התם ליה נשבת או שבעל
עלית ונתן ונתן כמשרו
בפסוק ונתן הא תרומה
לא. וא"ר וממנה נפק
לן דלמא אסורה בתרומה
דלמא אשכחן (בתרומה) [בקרן] אלא
איסור כהנות. ור' נגפאל
דמתיבס בן כחן י' תהיה לאיש
וזו ודרש' י' אלמנה לכהן
גדול כיון שבעלה

יִלְכָּךְ מֵהָהוּא טַעֲמָא גּוֹפִיָּה
כּוֹדָאֵי זִנְה וּבִתְרוּמָה הָא
תְּהִיָּה לְאִישׁ זֶר כִּי תִבְעַל לְזֶר
לְךָ פָּסוּל גְּדוֹל מִזֶּה כִּשְׁהִיא

שהרי עשה בה ספק זונה כזונה תרומה
נמי לא תיבעי קרא שהרי עשה בה ספק
זונה כזונה אלא לר' עקיבא ארבעה קראי
כתיבי חד לבעל וחד לבועל וחד לכהונה
וחד לתרומה ורבי ישמעאל תלתא קראי
כתיבי חד לבעל וחד לבועל וחד לתרומה
וכהונה אתיא בקל וחומר ורבי ישמעאל
ממאי דאיצטריך קרא לתרומה וכהונה
אתיא בקל וחומר דילמא כי אצטריך
לכהונה ותרומה שריא אמר לך מסתברא
דומיא דבעל ובעל מה בעל ובעל מחיים
אף תרומה נמי מחיים לאפוקי כהונה
דלאחר מיתה ור"ע דומיא דבעל ובעל לית
ליה ואי נמי אית ליה ⁶ מילתא דאתיא בקל
וחומר טרח וכתב לה קרא אמר רב גידל
אמר רב דבר שיש בו דעת לישאל ואין בו
דעת לישאל מוהאי קרא נפקא ⁷ והבשר
אשר יגע בכל טמא לא יאכל ודאי טמא הוא
דלא יאכל הא ספק טמא וספק טהור יאכל
אימא סיפא ⁸ והבשר כל טהור יאכל בשר
ודאי טהור הוא דיאכל בשר הא ספק טמא
וספק טהור לא יאכל אלא לאו שמע מינה
כאן שיש בו דעת לישאל כאן שאין בו דעת
לישאל ואיצטריך דרב גידל אמר רב ואיצטריך
למיגמר מסוטה דאי מדרב הוה אמינא בין
ברשות היחיד ובין ברשות הרבים איצטריך
למיגמר מסוטה ואי מסוטה הוה אמינא עד
דאיכא דעת נוגע ומוגיע צריכא: בו כיום
דרש רבי עקיבא וכל כלי חרש כו'. ומאחר
דאין לו למה טמא אמר רב יהודה אמר
רב מן התורה אין לו מדין קל וחומר יש
לו ומה טבול יום שמותר בחולין פוסל
בתרומה ככר שני שפסול בחולין אינו דין
⁹ שיעשה שלישי בתרומה איכא למיפרך
מה לטבול יום שכן אב הטומאה יתית

מטמא ונטמא כי קוטרי דש
ועל לן דרב גידל דרפקא מכל
הזה שנטמא אכל במטמא לא
היה להם הוא טמא דמטמא
היה הכי אכל הוא היה מטמא:
ששומא בחולין. דכאמרין
קראי כחיי טבל ועלה
וכולל בתרומה הציא כפרו
כך שני שפסול בחולין.
א חולין ומימרה וקדשים
ודיו לזכא תמורה ודש
ומי לא אמרין דיו: שכן

אסרא וקיימא דאי מגרשה הויא גרשה אסורה לכתובה. ל"ה: ודאי טמא הוא דלא יאכלא ספק טמא ספק טהור אבל ולכא למימר דלא הוא ספק טמא לכא אבל כי אסעו דהי שי לנו לומר דתימן דמפיקי' דהי שי מאיסורא אוקיימא אהיודי: וט"ז דאיכא דאית גונע ומנע. במשטא ומשטא ספק טמא דהי שי עדת שי עדת בבעול המטמא קמ"ל דרב דרז: ומאחר דאין ק' מרקר. כל הותרה מהל הוא טמא בתורה לכלי יוחנן דאחר עתיד דור אחר לטהרו אבל הוא טמא. וזהו מה שפלו יוש שמתח בתולין. כדמא בהנע' ג' חלקין כלכל (ועלה) לחולין כלכל לא אשר בתוכי טהור חולין וקדשים (במשמע) דין הוא ושיעש' א' בתורה וידוי דלא למימר דאין' ג' פסול בו דאי' מפרי' ק"ו ויחיא דמפרי' ק"ו לא ידוי. ל"ה: וא"ת תירא לרנן אבל ידוי טהור דאין חיל דיו אפי' מפרי' ק"ו מאי אכיל. למימר. וידוי ידוי טהור ככירא דאין כלי' קייבא אשכח' מ' לחולין מ' הותרה וזהו לחי' לתורה ורביעי קדוש ומכתיב והבשר אשר ידוי בכל טמא. ידוי חיל' דאין טהור דאמר' דיו [אף] דמפרי' ק"ו היכא אשכח' הק"ו חידוש אבל אה' ק"ו דלא [אתן] אלל לגלוי' מדרש הפסוק דאמר' דאשכח' מקרא לא דאשכח' דין. תיחי משטבול ידוי דשער. אש' שננע [בשרן] ראשון לטהורא הוא דלא אב [הטומאה] ידוי יטל הותר לחולין ואחר לתורה ואפי' לגניעה דכתיב מים הערש שמים כמים יבא וטהר והוא' לגניעה הוא' לתהמשש בו תרומה ואשכח' דכלי שפלו יום פסיל חיל' ל"ה. מה לטבול יום ודשרך שכן נעשה במיני אב הטומאה אם היה טמא כלי זה או ארס זה נעשה אב הטומאה' ד' אפי' על ידי מ' דכתיב כל אשר יעז' (זהו) [הטמא] ומהאכא יום גונע כלי מוטמא ארס וכילעו יום כתיב' ט"ז טהרה במקור [בתבין] דאין כתיב עליו מיניה והוא' הטהור על הטמא וטהור ורחץ' במים דבר שיש לו טהרה נעשה אב הטומאה על ידי אש' גמא ידוי אוכלי' ומשקלי' ודאין טהור ארסן חיל' הטומאה אפי' נעשה במינים א' טהור אלא' כתיב' כמיני אב הטומאה כמות שאר דאמר' כפ' הטהר והרעום כותפ שאור שיחיה לשיכיה טמאתא אוכליא אלמא יש במינו של ככר אב הטומאה דאין' טומא מדרס. וי"ל דשאני [התם] דכשישיש' [משעת] ע' שישט אבל מ' מ' דמיניו במינו של ככר אב הטומאה. אבל ק' דאמר' כפ' אש' עקיבא דכלי' שרן שאין לו טהרה במקור אין מטמא מדרס כדמיניו במסקנא התם וא"כ כמות שאור שיחיה לשיכיה למה מטמא מדרס כיון' (ד') שאני

כשם שהמים פרק חמישי סוטה כט.

כפ.

עין משפט
נר מצוה

י"א א מ"י פ"א מהל' אבות
הוטמאה הל"ג:

תּוֹם' שֶׁאֵינָהּ (הַמִּשְׁכָּה)

במינוי שהיה במקום ארבעה חודשים
בשני או שהתמנה דבר
אשר לא הורה במקום ארבעה
ועשה את ההתמנה ארבעה חודשים
ממנו מדרס א"ל ע"ל
שכלי ע"ז מינו הוא לפי
שנתנו דרכנו ארבעה חודשים
למה א"ל תשוב [גמ] אין
כבר כיון שיש במינו של
גדולי קרקע ארבעה חודשים
בכמה דעותה את ההתמנה.
וה"ל דמ"מ כיון של מינו
ע"ז כבר שאלנו שיש
במינו את ההתמנה אל חשיב
לפי מינו. א"ל ויכול לומר
היה שאלו וכל ע"ז שנתנו
דרכנו או וזה שאלו שאלו
לאכול דרכנו גדולי
קרקע אבל כיון שיש
גדולי קרקע מ"מ ראוי הוא
לאכול מאשר א"ל בכמות שא"ל
ע"ז של מינו שיש בכבר
א"ל את ההתמנה: שכל
ע"ז יוכיח שאין כ"ל
הראוי לשתל בתמנה מאוירי
וקא פסיל תרומה. ל"ה. הגז
ששטמאן
ופוסלין בתרומה כ"מ
ששטמאן פוסלין שישטמאן.
ה"ז שפסיל פ"ה הגז חמשה
צריך למצוא חמשה
ולתלו בו עשר פסול תרומה
ולזהו דבר שהיה שטמא שכל
יום אקיר טמא תרומה ובה
השמש וטמא מכלל דבר
השמש טמא וזה"ל [כתב]
ולפ"ל ח"ל. חמשה טמא
הנשפין. ופ"ה וכל פ"ה חס
דרכו דכתיב וזה
יכריע וחתן טמא חס וכ"ש
דכבר ש"ד פוסל בחולין
חמשה טמא אסור חס
ששטמא בתרומה. פ"ה ח"ל
אבל בכל הפסדים תיב הגז
ששטמא ששטמאן פוסל
ופוסלין בתרומה ולתלו
לישנא אין אדם יכול לפ'
איהו כלי חס ששטמא
פוסל ופוסל בתרומה.
ובדוחק גדול ל"ל כלי חס
על החולין שבתוכו ואינו
פוסל בתרומה. והרבה
וענינו ושתוכו ושתוכו
שיטת התלמוד ש' דבר.
הוא לא אשכחן דכלי חס
החוקק צדק פסל דאין
פוסל בתרומה דבשטמא
תנינא אמרי אין חס
הצדק צדק פסל דאין
אמרי לא ע"ה. וזה אפי'
אמרי דאין פוסל דאין
פוסל בתרומה דאין לא פסל
אמר דאין חס וזמלתי
אין נשטמא דאין חס
קאמר ופוסלין בתרומה. ועוד
שכלל דאין חס ששטמאן
שכלל למדוד חומר דאין
שהיה חס השוה חומר הו'
הוא כל דקאמר חס השוה
ששטמאן בתרומה ואין
שיטה זו וכל התלמוד ל"ה

[illegible]

והטעם בזה הוא כי כ"ל משום דכלי עץ מיני הוא לפי ששייחם גידולי קרקע וכל שיש בצינו טהרה במקומו מוטא (ה) כ"ו הוצא בשלטי הגבורים על הגזרות מרדכי שנת פ' בירה מש"ה. (ו) גסטרטא ממה שהיה האילי וכלי הוא לענין אחר כדאמר וכל כ"ו כ"ל וכו' שם. (ח) ומחסידיהו ומקנה נפקסה שניה ומקנה טהורה פנים חדשות באו לכלא כ"ל וכו' שם וע"ש.

[illegible]